

Posudek oponenta na bakalářskou práci

Autor BP: Natalie Schreková

Téma BP: Klima v hodinách tělesné výchovy na 2. stupni ZŠ a na SŠ – dotazníkové šetření

Oponent: Mgr. Kateřina Lukavská, Ph.D.

Vymezení tématu, oborové a osobní zdůvodnění tématu, relevance

Téma je dobře vymezeno i zdůvodněno. Autorka hovoří o významu tělesné aktivity obecně a o specifickém významu školní tělesné výchovy. Jako hlavní téma práce autorka deklaruje postoje k tělesné výchově mezi dětmi na 2.stupni ZŠ a na SŠ. Celkově téma spadá do oblasti veřejného zdraví (public health) a považuji jej za relevantní ke studovanému oboru.

Pojetí práce, její struktura

Práce má standardní strukturu, kdy je rozdělena teoretická část pro prezentaci východisek práce a praktická část pro prezentaci metod a výsledků výzkumu.

Práce s literaturou (tzv. teoretická část)

Autorka se nejprve věnuje popisu stavu v oblasti sportování dětí. Vychází zejména z relevantních dokumentů MŠMT jako je Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu v ČR z let 1999 a 2016 a z větších výzkumných šetření jako je např. Studie Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) nebo průzkum Státního zdravotního ústavu z roku 2018. Naznačuje, že stav sportování (a v důsledku toho i zdravotní stav) mezi dětmi v ČR není optimální a vyžaduje změnu. Ve druhé kapitole se autorka posouvá k problematice postojů ke školní tělesné výchově (TV), přičemž nejprve krátce definuje postoje obecně a dále se věnuje již konkrétně postojům k TV. Nejpodstatnější je podkapitola 2.3, kde jsou uvedeny výsledky výzkumů o postojích k TV. Jednotlivé výzkumy jsou popsány detailně a srozumitelně. Celkově je počet výzkumů relativně malý a jedná se spíše o starší zdroje. V kapitole 3, která se zabývá vztahem mezi postojem k TV a dalšími proměnnými jsou další zdroje, které však přinášejí podobné poznatky jako ty v kapitole 2.3 (vliv pohlaví a věku/ročníku na postoje k TV), což je trochu matoucí (měly by být pohromadě). V kapitole 3 jsou naznačeny ještě další proměnné, ale není upřesněno, jakým způsobem s postoji k TV souvisejí – s.18: „Další významně ovlivňující faktory na kterých se mnoho autorů (včetně těch výše zmiňovaných) shoduje. Významnou roli hraje především osoba učitele a kurikulum (osnovy předmětu), kromě toho se často operuje také s fyzickým zázemím, atmosférou ve třídě nebo chováním vrstevníků (Chatterjee et al., 2012).“ Dále by chtělo upřesnit, co se rozumí vyjádřením „...věnující se *proměnným, které nás zajímají*, v souvislosti s předmětem TV...“ (s.19) – o jaké proměnné se jedná? Některá tvrzení jsou příliš zjednodušující – např. o TV „jedná (se) o hraní her prostřednictvím pohybových aktivit, tedy by se dalo předpokládat, že by vtom mělo najít zálibení téměř každé dítě.“ (s.21) (i když rozumím, že je autorka použila, aby lépe vysvětlila motivaci výzkumníků). Celkově je teoretická část práce relativně obsáhlá a obsahuje řadu relevantních poznatků i úvah. Doporučila bych zařadit také kapitolu o Programu Cirkusová pedagogika pro učitele tělesné výchovy na ZŠ a SŠ a jeho východiscích

– hodilo by se např. u popisu kompetitivní versus úkolové atmosféry. Celkově však hodnotím teoretickou část jako relevantní a dostatečně informativní. Použité zdroje jsou adekvátní.

Práce s empirickými daty (tzv. empirická/výzkumná část)

Design výzkumu byl naplánován přiměřeně ke stanovenému výzkumnému cíli. Vzorek je menší, než by bylo optimální vzhledem k tomu, že autorka stanovila množství charakteristik (nesportuje/sportuje-individuální/kolektivní sport atd.), což vždy vede k dalšímu zmenšování jednotlivých zkoumaných podskupin. Autorka ale sbírala data v nesnadné covidové době, takže přístup do čtyř škol lze označit za úspěch. Hypotézy, vzorek i metody jsou popsány pečlivě. Proměnná postoj by byla potřeba lépe vysvětlit – není např. úplně jasné, proč byly z 20ti položkového dotazníku použity jen 4 položky a podle čeho byly právě tyto vybrány. Zvolená položka pro konativní složku postoje k TV je problematická, protože měří postoj ke sportu obecně, což může vést k uměle vyšší korelaci s proměnnými o sportování. Ale chápu, že účast na TV nemělo smysl použít. Možná by bylo lepší konativní složku do měření nezahrnout. Pozitivně však hodnotím, že autorka zmiňuje tento nedostatek v limitech výzkumu. Oceňuji provedení a prezentování statistického testování hypotéz – testy byly zvoleny správně a správně interpretovány. Prosím jen upřesnit výsledek testování H11a a H11b – v práci je uvedeno: „V případě indexů je Spearmanovo rho tak nízké, že spadá podle interpretačních kritérií do kategorie slabého vztahu, nebo je na jeho hranici (vzhledem k malému vzorku je to velice slabý vztah), a navíc nabývá v obou případech negativní hodnoty, což je dokonce v protikladu s naší hypotézou.“ Ale předchozí hodnoty Spearmanova rho jsou kladné. Možná patří k jiným hypotézám a ty výsledky se zápornými koeficienty uvedené nejsou?

Vzájemné vztahy vlastního badatelského počínu a stávajícího poznání v tématu

V diskuzi autorka přehledně shrnuje výsledky a některé diskutuje s dosavadními poznatky. Vzhledem k tomu, že výzkum byl do vysoké míry explorací se mi jeví diskuze jako adekvátní. Oceňuji pečlivé popsání limitů výzkumu.

Jazyková úroveň, citace a rozsah

Práce je celkově psána srozumitelnou a gramaticky správnou češtinou. Zaznamenala jsem pouze několik překlepů, chyb nebo hůře srozumitelných vět.

Celkově se domnívám, že Natalie Schreková prokázala schopnost samostatně realizovat výzkumnou studii a že její práce naplňuje požadavky na bakalářské práce kladené. Práci proto **doporučuji ji k obhajobě.**

30.8.2022

Mgr. Kateřina Lukavská, Ph.D.